

MØTEINNKALLING

FORMANNSKAPET

Møtested: Formannskapssalen
Møtedato: 01.02.2018
Tid: 09:00
Bedriftsbesøk – Norax og Tynset hotell

TILLEGGSSAKSLISTE

Saksnr.	Tittel
---------	--------

16/18	UTKAST TIL NY DISTRIKTSINDEKS - TILBAKEMELDING TYNSET KOMMUNE
--------------	--

TYNSET, den 30.01.2018

Merete Myhre Moen (s)
ordfører

Eventuelt forfall meldes snarest til Servicetorget, på tlf.62 48 50 00 eller
e-post: postmottak@tynset.kommune.no.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Møtet er åpent for publikum.

Dokumentene er lagt ut til gjennomsyn på Servicetorget og Tynset bibliotek.

Sak 16/18

UTKAST TIL NY DISTRIKTSINDEKS - TILBAKEMELDING TYNSET KOMMUNE

Arkiv: 233

Arkivsaksnr.: 18/253

Saksbehandler:

Arild Vik

Behandling av saken:

Saksnr. **Utvalg**

16/18 Formannskapet

Møtedato

01.02.2018

Vedlegg

Distriktsindeks - tilbakemelding fra Tynset kommune, 01.02.2018.

Melding om vedtak sendes til

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Saksopplysninger

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har utarbeidet et utkast til ny distriktsindeks, med sikte på endelig fastsettelse av ny indeks i løpet av vinteren 2018.

Frist for å gi tilbakemelding er 1. februar 2018.

Saksvurdering

Vedlagt følger forslag til tilbakemelding fra Tynset kommune.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø.

Ikke relevant.

Rådmannens innstilling:

Tynset kommune avgir tilbakemelding som vedlagt saken til kommunal- og moderniseringsdepartementet.

VEDLEGG

Revisjon av distriktsindeksen – tilbakemelding fra Tynset kommune

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har utarbeidet et utkast til ny distriktsindeks, med sikte på endelig fastsettelse av ny indeks i løpet av vinteren 2018.

Distriktsindeksen skal gi en indikasjon på distriktsutfordringer for kommunene. Dagens distriktsindeks inneholder til sammen ni variabler under hovedgrupper som geografi, demografi, arbeidsmarked og levekår. Departementet legger opp til at den nye distriktsindeksen først og fremst bør ha som mål å peke ut distriktskommuner basert på geografiske ulemper i form av liten størrelse (på lokale og regionale arbeids- og tjenestemarkeder) og lang avstand (til større og mer spesialiserte markeder). Slike ulemper fanges i stor grad opp i begrepet sentralitet. Samtidig pekes det på at en distriktsindeks bør fange opp samfunnsmessige utfordringer som følge av geografiulempene. Ved å inkludere indikatorer som viser utviklingen på samfunnsområder som henger sammen med geografiulempene, kan kommunene rangeres innbyrdes etter hvem som har størst distriktsutfordringer. Som indikatorer på slike utfordringer i ny distriktsindeks foreslås befolkningsvekst siste 10 år og sysselsettingsvekst siste 10 år.

Dagens distriktsindeks for Tynset kommune er på 37,9. Denne indeksen er grunnlaget for Sør-Norge tilskuddet på kr 5,8 millioner som kommunen mottar. KMD sitt forslag til ny distriktsindeks gir et betydelig utslag, ny indeks for Tynset kommune er på 47,7. Det er fra departementet presisert at verdiene i den nåværende distriktsindeksen ikke kan sammenlignes direkte med verdiene i utkast til ny indeks. Departementet vil gjøre egne vurderinger av hvordan indeksen skal brukes i fordelingen av virkemidler innenfor regional- og distriktpolitikken og i fordelingen av distriktstilskudd over inntektssystemet. Vi finner det problematisk å komme med tilbakemelding til en indeks hvor det ikke er avklart hvordan denne skal benyttes. Dersom vi for illustrasjonsformål anvender ny indeks og viderefører dagens grenseverdier for regionalpolitiske tilskudd i inntektssystemet, så ser vi at hele Sør-Norge tilskuddet for Tynset kommune faller bort, altså et bortfall i inntekter på nærmere kr 6 millioner. Dette er et betydelig beløp for vår kommune og vil medføre et dårligere tjenestetilbud til våre innbyggere.

I tillegg og ikke mindre viktig er den potensielle effekten endringen har ved gjennomgang av differensiert arbeidsgiveravgift samt fastsetting andre regionalpolitiske virkemidler.

Befolkningsvekst siste 10 år vektet med 20% ved fastsettelse av ny indeks. Tynset kommune hadde 5 584 innbyggere per 1. januar 2017, en økning på 213 personer sammenlignet med innbyggertallet på 5 371 per 1. januar 2007. Som nevnt i utredningen har det vært en spesiell situasjon med sterk innvandring fra utlandet en del år i perioden og det skygger litt for den underliggende utvikling. For perioden 2007 til 2017 har Tynset kommune hatt fødselsunderskudd i syv av ti år, med et samlet netto fødselsunderskudd på 41. For Tynset kommune skyldes følgelig befolkningsveksten siste ti år at det har vært netto tilflytting i perioden.

Ser man på sysselsetting så har antall personer med arbeidssted i Tynset kommune gått fra 3 171 til 3 139 i løpet av ti-års perioden, en nedgang på 32. Tallene for Tynset kommune viser altså netto fødselsunderskudd og nedgang i sysselsetting siste 10 år.

Fødselsunderskudd og sysselsettingsnedgang er typiske trekk for kommuner med distriktsutfordringer. Til tross for disse trekkene viser utkast til ny indeks en betydelig høyere indeks for Tynset kommune, noe som tilsier at utfordringene har blitt lavere. Vi får ikke dette til å stemme med trekkene vi ser i samfunnet, og man må derfor spørre seg om nye indikatorer og vektingen av disse på en god nok måte fanger opp distriktsproblemer som medfører regional ubalanse på en god nok måte i alle type kommuner. Det kan synes som at kommuner som vi i dag vet har store utfordringer fanges godt opp av den nye indeksen og ikke vil tape på omleggingen. Det er særlig kommuner med typiske distrikts utfordringer til tross for en forholdsvis sentral plassering som kommer vesentlig dårligere ut, herunder Tynset kommune. Når det gjelder hvilke indikatorer en burde ta inn og hvordan disse bør vektas så bør det etter vår vurdering foretas en grundigere utredning fra departementet før man konkluderer. En mulig måte å få gjennomført dette på er å nedsette et bredere utvalg av regionalforskere til å vurdere indikatorer og vektingen av disse som i best mulig grad differensierer distriktsutfordringene den enkelte kommune står overfor.

Vi vil også påpeke at en frist for tilbakemelding på 6 uker der juleferien inngår er svært lite tilfredsstillende i en sak med muligheter for dramatiske endringer i rammebetingelsene for kommunen vår. Om departementet velger å gå videre med saken nå må spørsmål om kompensasjon utredes.

Tynset, 1. februar 2018